

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@merpr.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

13.06.2025

(дата офіційного опублікування
в Єдиному реєстрі з оцінки
впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Єдиного реєстру
з оцінки впливу на довкілля)

**ДОЧІРНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«РОМАНІВСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК»
ЖИТОМИРСЬКОГО ОБЛАСНОГО
КОМУНАЛЬНОГО
АГРОЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО
ПІДПРИЄМСТВА
«ЖИТОМИРОБЛАГРОЛІС»
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**ідентифікаційний код
юридичної особи 20412517**
вул. Путіліна, буд. 9, с-ще Романів
Романівський р-н, Житомирська обл., 13001
(заявник та його адреса)

13.06.2025

(дата видачі)

21/01-11884/1

(номер висновку)

11884

(реєстраційний номер справи про оцінку
впливу на довкілля планованої
діяльності)

21/01-11884/2 бпр 13.06.2025

(номер і дата звіту про громадське
обговорення)

ВИСНОВОК

з оцінки впливу на довкілля

планованої діяльності «Використання лісових ресурсів у порядку
проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на
території лісового фонду Дочірнього підприємства «Романівський лісгосп
АПК» Житомирського обласного комунального агролісогосподарського
підприємства «Житомироблагроліс» Житомирської обласної ради»

**За результатами оцінки впливу на довкілля планованої діяльності,
здійсненої відповідно до статей 3, 6 – 7, 9 і 14* Закону України «Про оцінку
впливу на довкілля», а саме: планованої діяльності з використання лісових**

ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на території лісового фонду Дочірнього підприємства «Романівський лісгосп АПК» Житомирського обласного комунального агролісогосподарського підприємства «Житомироблагроліс» Житомирської обласної ради, встановлено що:

процедура оцінки впливу на довкілля (далі – ОВД) розпочата 05.03.2025 шляхом оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) – 11884), а 05.05.2025 до Реєстру внесено звіт з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт з ОВД), оголошення про початок громадського обговорення Звіту з ОВД та інші документи;

повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, було оприлюднено в сорока п'яти публічних місцях на території, де планується провадити плановану діяльність, та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності, а також опубліковано в друкованих медіа «Про вплив на довкілля» від 21.02.2025 № 7 (228), «Green Post» від 21.02.2025 № 221, підтвердженням чого є фотофіксація;

з дня офіційного оприлюднення зазначеного повідомлення про плановану діяльність, зауваження і пропозиції від громадськості щодо планованої діяльності до міністерства не надходили;

оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля було оприлюднено в п'ятдесяти чотирьох публічних місцях на території, де планується провадити плановану діяльність, та в усіх населених пунктах, які можуть зазнати впливу планованої діяльності, а також опубліковано в друкованих медіа «Про вплив на довкілля» від 02.05.2025 № 17 (238), «Green Post» від 02.05.2025 № 229, підтвердженням чого є фотофіксація;

громадські слухання з обговорення Звіту з ОВД планованої діяльності відбулись 23.05.2025 о 10:00 годині в режимі відеоконференції;

врахування пропозицій та зауважень, що надходили з дня офіційного оприлюднення повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з ОВД, а також протягом громадського обговорення планованої діяльності після подання Звіту з ОВД, відображено в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку;

інформація про результати розгляду зауважень та пропозицій, наданих заінтересованими органами в рамках консультацій відображена в звіті про громадське обговорення, що є невід'ємною частиною даного висновку.

Основні характеристики та місце провадження планованої діяльності

Планованою діяльністю, відповідно до Звіту з ОВД, є спеціальне використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок.

Дочірнє підприємство «Романівський лісгосп АПК» Житомирського обласного комунального агролісгосподарського підприємства «Житомироблагроліс» Житомирської обласної ради (далі – ДП «Романівський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс») розташоване в південно-західній частині Житомирської області на території Житомирського, Звягельського та Бердичівського районів. Площа лісгосподарського підприємства складає 24449,1 га.

Інформація про адміністративно-організаційну структуру підприємства та віднесення лісів до місцевих органів влади наведена в таблицях 1.1-1.2 Звіту з ОВД. Відомості про існуючий поділ лісів на категорії надані в таблиці 1.3 Звіту з ОВД. Карта-схема розташування території підприємства та поділу лісів за категоріями представлена на рис. 1.1-1.2 Звіту з ОВД.

Згідно зі Звітом з ОВД, щорічний обсяг рубок головного користування запроєктовано в об'ємі 34,51 тис. м³ на площі 200,3 га, в тому числі: експлуатаційні ліси – 25,63 тис. м³ на площі 144,7 га, захисні ліси – 4,26 тис. м³ на площі 25,8 га, рекреаційно-оздоровчі ліси – 4,62 тис. м³ на площі 29,8 га.

Розміщення рубок головного користування запроєктовано дійсним лісовпорядкуванням та проведено з урахуванням наявного експлуатаційного фонду по лісництвах, стану насаджень та схеми існуючої дорожньої мережі.

Фонд рубок головного користування на період з 2024 по 2033 рік наведено в додатку М до Звіту з ОВД. Розподіл проекту рубок головного користування за категоріями, кварталами, господарськими секціями, типом рубок та віковою структурою надано в додатку Н до Звіту з ОВД. Щорічні обсяги рубок головного користування наведені в таблиці 1.6 Звіту з ОВД.

Нинішнє лісовпорядкування 2024 року проведено Українською лісовпорядною експедицією Українського державного лісовпорядного проектного виробничого об'єднання ВО «Укрдержліспроект» Державного агентства лісових ресурсів України.

Згідно зі Звітом з ОВД, щорічний обсяг суцільних санітарних рубок запроєктовано в об'ємі 8,72 тис. м³ на площі 56,9 га, в тому числі: експлуатаційні ліси – 5,10 тис. м³ на площі 32,3 га, захисні ліси – 2,12 тис. м³ на площі 13,8 га, рекреаційно-оздоровчі ліси – 1,50 тис. м³ на площі 10,8 га. Обсяги санітарних рубок наведені в таблиці 1.7 Звіту з ОВД.

Відповідно до акту лісопатологічного обстеження насаджень на предмет призначення суцільної санітарної рубки від 28.03.2025 (додаток Г до Звіту з ОВД), проведено обстеження насаджень ДП «Романівський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» на загальній площі 44,2 га, за результатами якого, комісією визначено необхідність призначення суцільної санітарної рубки на площі 44,2 га в межах обстежених ділянок.

Технологія виробничої діяльності включає наступні технологічні операції: звалювання дерев проводиться бензопилами марок Husqvarna 359, Husqvarna 445, Stihl 230, Stihl 260 та Stihl 261;

очищення дерев від сучків виконується бензопилами марок Husqvarna 359, Husqvarna 445, Stihl 230, Stihl 260 та Stihl 261;

трелювання лісу здійснюється колісними тракторами марок ЮМЗ-6, ЮМЗ-82 та Belarus-82.1 на трелювальних волоках хлистами чи напівхлистами в залежності від об'єму хлиста;

розкрязування деревини виконується бензопилами марок Husqvarna 359, Husqvarna 445, Stihl 230, Stihl 260 та Stihl 261;

очищення місць рубок проводиться одночасно з лісосічними роботами, але не пізніше ніж через 30 днів після звалювання дерев. Спосіб утилізації порубкових решток залежить від призначення лісосіки: у лісосіках, що призначені для штучного лісовідновлення відбувається збирання порубкових решток у купи та вали вручну для перегнивання; на ерозійно небезпечних ділянках очищення проводиться рівномірним розкиданням подрібнених на відрізки до 1 метра порубкових решток по лісосіці; укладання порубкових решток у місцях проїзду агрегатних лісових машин; збирання порубкових решток у купи з подальшим їх спалюванням;

навантаження деревини проводиться автокраном на базі трактору;

вивезення деревини здійснюється наявним на балансі підприємства автомобільним транспортом: КАМАЗ-4310, ЗІЛ-131, УРАЛ-4320).

Лісозаготівельні роботи виконуються приватними підприємцями на основі договорів.

Опис і оцінка можливого впливу на довкілля планованої діяльності

Планована діяльність з використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на території лісового фонду ДП «Романівський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» може здійснювати вплив на певні компоненти довкілля, оцінка і розрахунок значимості яких відображені у таблиці 5.1 Звіту з ОВД. Впливу можуть зазнати повітряне, водне та соціальне середовища, земельні ресурси, флора, фауна, біорізноманіття.

Незапланований негативний вплив на навколишнє середовище можливий лише при аварійних ситуаціях та внаслідок природних стихійних лих. До основних ризиків ведення планованої діяльності, які несуть потенційну небезпеку виникнення надзвичайних ситуацій відносяться лісові пожежі, природні зсуви та просідання земної поверхні, інтенсивні опади, помилки при проектуванні, техобслуговуванні, експлуатації технічного обладнання.

При штатних умовах експлуатації об'єкта господарської діяльності аварійні ситуації не передбачаються. З метою недопущення виникнення аварійних ситуацій Звітом з ОВД передбачено ряд організаційно-технічних заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію ситуації, а також недопущення забруднення навколишнього природного середовища, впровадження заходів щодо дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Санітарно-захисна зона для об'єкту визначається відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 24.07.1996 за № 379/1404.

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ, враховуючи дані, наведені в звіті з оцінки впливу на довкілля, а саме те, що:

– **планована діяльність.** Метою планованої діяльності є використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на території лісового фонду ДП «Романівський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс»;

– **вплив на ґрунти та геологічне середовище під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, ТОВ «Дрон Ленд» виконано комплекс польових, лабораторних та аналітичних робіт з оцінки впливу на довкілля лісгосподарського підприємства на ґрунтовий покрив (копію Звіту з науково-дослідної роботи щодо оцінки впливу на ґрунтовий покрив наведено в додатку Ж до Звіту з ОВД).

За результатами проведених досліджень на обстеженій території не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриття та проявів його деградації, обумовлених проведенням лісгосподарських робіт. На території планованої діяльності можливе проведення всіх видів рубок (рубки головного користування, санітарні та інші), передбачених законодавством України, з дотриманням умов моніторингу стану ґрунтового покриття;

– **вплив на атмосферне повітря під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, потенційними джерелами впливу на атмосферне середовище під час здійснення планованої діяльності будуть різання деревини бензопилами, переміщення деревини автотранспортом та спалювання порубкових решток.

Сумарна кількість викидів забруднюючих речовин, які викидаються у атмосферне повітря в процесі планованої діяльності, та їх характеристики наведені в таблиці 1.29 Звіту з ОВД. Результати визначення розрахунків доцільності виконання розрахунків розсіювання в атмосфері забруднюючих речовин наведено в таблиці 4.1 Звіту з ОВД. Результати розрахунків розсіювання подані в табличних матеріалах та графічно відображені в додатку П до Звіту з ОВД.

Відповідно до проведених розрахунків, розрахункові максимальні приземні концентрації забруднюючих речовин в розрахункових точках на межі санітарно-захисної зони по кожній речовині не перевищують ГДК, з урахуванням фонових концентрацій;

– **вплив на водне середовище під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, ТОВ «Дрон Ленд» виконано комплекс гідрологічних та гідрохімічних досліджень гідроекологічного стану водних об'єктів на території філії (копію Звіту з науково-дослідної роботи щодо оцінки впливу на гідрологічні об'єкти у межах ділянок планованої діяльності наведено в додатку З до Звіту з ОВД).

За результатами проведених досліджень встановлено, що на обстежуваній території визначено 13 водних об'єктів. Розраховані стокові характеристики

річок є близькими до фактичних витрат води, модулів стоку та шару стоку річок досліджуваної території. Деякі показники якості води досліджених річок в межах підприємства знаходяться за межами нормативних значень. Загалом, негативні гідроекологічні процеси у річках відсутні, наявні відхилення не пов'язані з лісогосподарською діяльністю.

Під час провадження планованої діяльності суттєвого впливу на водні об'єкти не очікується, виділені лісові смуги уздовж берегів річок віднесені до категорії захисних лісів та витримані. Здійснення планованої діяльності на досліджених об'єктах суттєво не зменшить лісистість басейнів водойм.

Відповідно до Звіту з ОВД, водопостачання працівників здійснюється водою питної якості, що підвозиться господарським транспортом від джерела централізованого водопостачання.

Територія планованої діяльності не каналізована, санітарне обслуговування персоналу здійснюється у будівлях відокремлених підрозділів філії. На лісосіках використовуються біотуалети;

– вплив на рослинний і тваринний світ, території та об'єкти природно-заповідного фонду під час провадження планованої діяльності. Згідно з листом Департаменту екології та природних ресурсів Житомирської обласної військової адміністрації від 26.02.2025 № 599/1-9/2-4-0617 (додаток Л до Звіту з ОВД), в межах території планованої діяльності наявні 7 об'єктів природно-заповідного фонду. Зазначена територія входить до складу сполучної території регіонального рівня та сполучної території національного рівня екологічної мережі Житомирської області.

За інформацією, наведеною у Звіті з ОВД, з метою ідентифікації рідкісних та зникаючих видів флори та фауни, а також середовищ їх існування в межах території планованої діяльності та суміжних площ лісового фонду підприємства, доктором сільськогосподарських наук, старшим науковим співробітником Вінницького національного аграрного університету Нейком І.С. проведено наукові дослідження (копію Звіту з науково-дослідної роботи надано в додатку Р до Звіту з ОВД).

Згідно зі Звітом з науково-дослідної роботи, планована діяльність буде здійснюватися на шести ділянках, насадження яких становить понад 120 років, що представлені дубовою високостовбуровою секцією. Загальна площа зазначених насаджень становить 2,9 га. Інформація щодо насаджень віком понад 120 років, включених до головного користування наведена в таблиці 3 Звіту з науково-дослідної роботи. Ураховуючи високу цінність дубових деревостанів віком понад 120 років у межах Центрального Полісся, доцільно виключити зазначені ділянки із загальних обсягів головного користування. Під час проведення базового лісовпорядкування, потенційних деревостанів, які можна віднести до пралісів, квазіпралісів та природних лісів не виявлено.

Характеристика об'єктів природно-заповідного фонду в межах підприємства наведена в таблиці 4 Звіту з науково-дослідної роботи та в додатку до листа Департаменту екології та природних ресурсів Житомирської обласної військової адміністрації від 26.02.2025 № 599/1-9/2-4-0617. З

наведених таблиць вбачається, що деякі квартали та виділи Чуднівського, Ольшанського та Баранівського лісництв, в межах яких розташовані об'єкти природно-заповідного фонду, включено до рубок головного користування, у зв'язку з чим, висновком з оцінки впливу на довкілля встановлено відповідні екологічні умови.

Згідно зі Звітом з науково-дослідної роботи, лісові екосистеми підприємства входять до елементів екологічної мережі Житомирської області. Схема локалізації лісового фонду ДП «Романівський лісгосп АПК» у структурі компонентів екологічної мережі Житомирської області представлена на рис. 6 Звіту з науково-дослідної роботи. Ділянки лісового фонду підприємства, які входять до компонентів екологічної мережі регіонального та національного рівня наведені в таблиці 5 Звіту з науково-дослідної роботи. Планована діяльність на зазначених територіях буде здійснюватися відповідно до вимог законодавства.

Відповідно до Звіту з науково-дослідної роботи, окремі лісові масиви підприємства межують з об'єктами Смарагдової мережі Sluch river valley in Zhytomyr region (UA0000335) та Teteriv river valley (UA0000320). Перелік та характеристика основних типів середовищ існування об'єктів Смарагдової мережі наведені в таблицях 6-9 Звіту з науково-дослідної роботи. Планована діяльність не буде здійснюватися у межах зазначених типів середовищ існування.

Відомості про види флори та фауни у межах лісового фонду ДП «Романівський лісгосп АПК», які підлягають охороні та збереженню відповідно до Червоної книги України, видів додатків 1, 2, 3 до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування у Європі (далі – Бернська Конвенція) та з додатку 1 Резолюції № 6 (1998) Бернської Конвенції наведені в розділі 6 Звіту з науково-дослідної роботи. Поквартальний перелік ідентифікованих видів фауни та флори в межах лісового фонду підприємства відображено в таблицях 15, 16 Звіту з науково-дослідної роботи. Планована діяльність не буде здійснюватися на ділянках зростання рідкісних та зникаючих видів флори та у межах визначених їх охоронних зон.

У результаті проведених польових досліджень встановлено рослинні угруповання, віднесені до Зеленої книги України, відомості про які наведені в таблиці 19 Звіту з науково-дослідної роботи. Відомості про природні оселища (біотопи) Бернської Конвенції (Додаток I Резолюції 4 (1996) представлені в таблиці 20 Звіту з науково-дослідної роботи). Під час дослідження території планованої діяльності складено квартально-видільний перелік середовищ існування, що є важливим для розмноження, годівлі, зимівлі, линьки і міграції тварин і наведений в таблиці 21 Звіту з науково-дослідної роботи.

Ураховуючи викладене, висновком з оцінки впливу на довкілля встановлено відповідні екологічні умови;

– вплив на клімат і мікроклімат під час провадження планованої діяльності. Згідно зі Звітом з ОВД, під час провадження планованої діяльності викиди парникових газів на одному лісництві становитимуть:

CO₂ – 256,802 т/рік, CH₄ – 0,013 т/рік, N₂O – 0,010 т/рік. Вплив на клімат має середньостроковий, тимчасовий, місцевий характер, помірної значимості;

– **вплив на соціальне та техногенне середовища під час провадження планованої діяльності.** Листом Управління культури та туризму Житомирської обласної військової адміністрації від 07.03.2025 № 485-1-22/04-25 (додаток К до Звіту з ОВД) надано перелік об'єктів культурної спадщини, що розташовані на території Бердичівського, Звягельського та Житомирського районів та перелік щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, що розташовані на території Житомирської області.

Відповідно до Звіту з ОВД, розраховані коефіцієнти небезпеки для забруднюючих речовин, що утворюються при діяльності лісового господарства представлені в таблиці 4.2 Звіту з ОВД. Розраховані коефіцієнти небезпеки для забруднюючих речовин, при спалюванні порубкових решток представлені в таблиці 4.3 Звіту з ОВД. Для всіх речовин, ризик виникнення шкідливих ефектів допустимий, імовірність розвитку шкідливих ефектів зростає пропорційно збільшенню *HQ*. Оцінка ризику планованої діяльності по фактору забруднення атмосферного повітря канцерогенними речовинами не проводилась, оскільки канцерогенні речовини відсутні від планованої діяльності. Розрахований соціальний ризик характеризується як умовно прийнятний;

– **вплив шуму та вібрації на довкілля під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, основними джерелами шуму під час проведення планової діяльності будуть робота техніки та автотранспорту. Розрахунок шумового впливу проводився на межі санітарно-захисної зони однієї лісосіки (100 м). Розрахунковий рівень звуку під час експлуатації техніки в розрахунковій точці становить 24,60 дБА. Рівень шуму не перевищує нормативні значення для населених пунктів.

Для зниження виробничих шумів і вібрації Звітом з ОВД передбачено відповідні заходи;

– **управління відходами під час провадження планованої діяльності.** Відповідно до Звіту з ОВД, у ході планованої діяльності будуть утворюватися відходи, характеристика та кількість яких наведені в таблиці 1.15 Звіту з ОВД. Ремонт і обслуговування транспортного обладнання буде проводитися ремонтними службами підрядника на його основному проммайданчику.

Згідно зі Звітом з ОВД, зберігання відходів здійснюватиметься відповідно до законодавства та санітарних норм. Передача відходів буде здійснюватися спеціалізованим підприємствам на підставі укладених договорів,

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід'ємною частиною цього висновку), вважає допустимим/недопустимим провадження планованої діяльності з огляду на нижченаведене, а саме на те, що:

на підставі наведених у Звіті з ОВД оцінок впливів на компоненти довкілля (грунти та геологічне середовище, атмосферне повітря, водне середовище, рослинний і тваринний світ, природно-заповідний фонд, клімат і мікроклімат, соціальне та техногенне середовища) сукупний вплив планованої діяльності є допустимим;

за результатами аналізу звіту з оцінки впливу на довкілля встановлено, що основний вплив планованої діяльності очікується на повітряне, водне та соціальне середовища, земельні ресурси, флору, фауну, біорізноманіття. При виконанні екологічних умов, встановлених для планованої діяльності, зазначені впливи на компоненти довкілля можуть характеризуватись як екологічно допустимі.

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Земельного кодексу України та Закону України «Про охорону земель»;

- не допускати потрапляння в ґрунт відходів, нафтопродуктів, паливо-мастильних матеріалів та інших забруднюючих речовин, а у разі надзвичайних ситуацій – забезпечити локалізацію, ліквідацію та відновлення до природного стану ґрунтів;

- забезпечити проведення робіт способами і засобами, що не спричиняють ерозії ґрунту, негативного впливу на стан водойм та інших природних об'єктів;

- у разі виявлення під час провадження планованої діяльності негативного впливу на ґрунтовий покрив (розвитку ерозійних та/чи зсувних процесів тощо), суцільні рубки головного користування на таких ділянках не здійснювати;

- призупиняти трелювання деревини під час сильного перезволоження ґрунтів;

- під час заготівлі деревини застосовувати технології, машини і механізми, що забезпечуватимуть найменше пошкодження ґрунтів;

- забезпечувати захист земель від ерозії, виснаження, забруднення, засмічення, засолення, осолонцювання, підкислення, перезволоження, підтоплення, заростання бур'янами, чагарниками і дрібноліссям;

- для попередження виникнення ерозійних процесів в ґрунтах, місця проїзду агрегатних лісових машин укладати порубковими рештками (сучки, гілля, верхівки дерев, інші відходи, не віднесені до ліквіду з крони);

- з метою запобігання ерозії ґрунтів та іншим негативним явищам здійснювати протиерозійні заходи (влаштування фашин і плетених загорож, земляних валів, водовідводів, вирівнювання заглиблень на волоках), ремонтувати пошкоджені під'їзні дороги;

- плановану діяльність, зокрема викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, здійснювати відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- вживати заходи з метою мінімізації викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря при провадженні діяльності;
- здійснювати заходи щодо зменшення пилоутворення під час проведення планованої діяльності;
- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Водного кодексу України;
- плановану діяльність здійснювати з дотриманням вимог статей 80, 87, 88, 89 Водного кодексу України;
- при здійсненні планованої діяльності запобігати забрудненню водних об'єктів та їх прибережних захисних смуг;
- здійснювати плановану діяльність у межах водоохоронних зон водних об'єктів з дотриманням Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 № 486;
- дотримуватись норм виділення лісових ділянок (смуг лісів) уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів згідно з додатком 4 до Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2007 № 733;
- у деревостанах, що віднесені до захисних смуг лісів уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів призначати лише вузьколісосічні рубки;
- не використовувати місць для влаштування навантажувально-розвантажувальних майданчиків у водоохоронній зоні водойм та на льоду;
- не здійснювати прокладення трельовальних волоків на відстані ближче ніж 20,0 м від постійних водотоків, у місцях витоків річок та навколо них;
- поводження з господарсько-побутовими стічними водами здійснювати на підставі договорів із спеціалізованими організаціями та у відповідності до чинного законодавства;
- скидати стічні води, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо) забороняється;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про тваринний світ», «Про рослинний світ»;
- забезпечити дотримання вимог статті 39 Закону України «Про тваринний світ»;
- забезпечити охорону середовищ існування, умов розмноження і шляхів міграції тварин;
- при здійсненні планованої діяльності забезпечити збереження цілісності природних угруповань диких тварин;

- вживати заходів для запобігання загибелі тварин під час здійснення виробничих процесів, зокрема при проведенні лісогосподарських, лісозаготівельних та інших робіт, а також під час експлуатації транспортних засобів;

- провадження планованої діяльності здійснювати з урахуванням вимог статті 39¹ Лісового кодексу;

- забезпечувати збереження лісових ділянок, що мають ознаки належності до пралісів, квазіпралісів і природних лісів відповідно до «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», затвердженої наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.05.2018 № 161, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 червня 2018 р. за № 707/32159;

- забезпечити безперешкодне надання інформації відповідно додатку 1 «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів» для подальшої ідентифікації таких територій;

- не проводити рубки в межах лісових ділянок природного походження віком більше 120 років і площею більше 4,0 га до проведення визначення їх належності до пралісів, квазіпралісів і природних лісів;

- виключити ділянки насаджень дубових деревостанів віком понад 120 років, наведені в таблиці 3 Звіту з науково-дослідної роботи, із загальних обсягів рубок головного користування;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Положень про Проекти організації територій установ природно-заповідного фонду України, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 06.07.2005 № 245, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 29.07.2005 за № 829/11109;

- забороняється здійснювати плановану діяльність в межах об'єктів природно-заповідного фонду;

- виключити із обсягів рубок головного користування насадження, локалізовані в кварталі 47 виділах 5, 6, 8, 9, 16 Ольшанського лісництва та обмежити плановану діяльність на прилеглих ділянках – квартал 48 виділи 1, 3, 18, які межують з ботанічним заказником місцевого значення «Урочище камінь»;

- виключити із обсягів рубок головного користування насадження, локалізовані в кварталі 31 виділі 17 Баранівського лісництва та обмежити плановану діяльність на прилеглих ділянках, які межують з лісовим заказником місцевого значення «Урочище зубок»;

- при здійсненні планованої діяльності забезпечити дотримання 100-метрової охоронної зони об'єктів природно-заповідного фонду;

- здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про Червону книгу України»;

- не здійснювати плановану діяльність у виділах, у яких виявлено види, занесені до Червоної книги України;

– ділянки із виявленими місцезростаннями раритетних видів не включати в фонд рубок головного користування, створивши колову охоронну зону радіусом 50 м (у разі, якщо біотоп займає меншу площу – в межах біотопу);

– включити до матеріалів лісовпорядкування під час проведення чергового базового чи безперервного лісовпорядкування інформацію про виявлені під час провадження планованої діяльності, післяпроектного моніторингу види флори та фауни, занесені до Червоної книги України, а також дані щодо проведення лісовідновлення на лісосіках рубок головного користування;

– не дозволяється вирубування та пошкодження дерев і чагарників, занесених до Червоної книги України, насінників, плюсових та інших дерев, що мають виняткове значення для збереження біорізноманіття;

– не дозволяється вирубування і пошкодження цінних, рідкісних видів дерев та чагарників, а також дерев з гніздами рідкісних видів птахів, занесених до Червоної книги України, дуплястих та найстаріших дерев;

– виключити з обсягів рубок головного користування та інших рубок ділянки, з місцями ідентифікованих рідкісних та зникаючих видів фауни та обмежити плановану діяльність у межах охоронних зон ідентифікованих видів відповідно до таблиці 15 Звіту з науково-дослідної роботи;

– забезпечити дотримання охоронних ділянок для рідкісних та зникаючих видів рослинного і тваринного світу згідно з вимогами наказу Міністерства екології та природних ресурсів України від 29.12.2016 № 557;

– забезпечити реалізацію заходів з охорони об'єктів Червоної книги України з урахуванням індивідуальних вимог щодо кожного з видів, а саме дотримання режиму збереження популяцій та заходи з охорони;

– забезпечити поліпшення, збереження середовища перебування (зростання) видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України;

– передбачити компенсації за знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання) згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 07.11.2012 № 1030 «Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання)»;

– забезпечити дотримання Порядку створення охоронних зон для збереження біорізноманіття у лісах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2023 № 499;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до Закону України «Про екологічну мережу»;

– здійснювати плановану діяльність відповідно до режиму охорони та використання територій, об'єктів екомережі;

- плановану діяльність здійснювати з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 № 1286 «Про затвердження Положення про Зеленої книги України»;

- виключити ділянки, відведені до рубок головного користування, на яких виявлено наявність асоціацій, включених до Зеленої книги України, відповідно до таблиці 19 Звіту з науково-дослідної роботи;

- не здійснювати суцільні рубки на ділянках, на яких виявлено рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України, природні оселища (біотопи), що охороняються у рамках Бернської Конвенції;

- здійснювати лише вибіркові або поступові рубки зі збереженням особливо цінних дерев на ділянках, які належать до природних оселищ (біотопів) Бернської Конвенції;

- провадження планованої діяльності здійснювати з урахуванням об'єктів Смарагдової мережі Sluch river valley in Zhytomyr region (UA0000335) та Teteriv river valley (UA0000320) у відповідності до заборон та обмежень, встановлених для об'єктів та територій Смарагдової мережі;

- не здійснювати плановану діяльність в межах ідентифікованих типів середовищ існування об'єктів Смарагдової мережі;

- реалізацію планованої діяльності здійснювати відповідно до вимог Лісового кодексу України;

- плановану діяльність здійснювати у відповідності до вимог Порядку спеціального використання лісових ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 № 761;

- плановану діяльність здійснювати на підставі спеціального дозволу на використання лісових ресурсів;

- плановану діяльність здійснювати відповідно до Правил рубок головного користування, затверджених наказом Державного комітету лісового господарства України від 23.12.2009 № 364, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.01.2010 за № 85/17380;

- суцільні санітарні рубки здійснювати відповідно до вимог Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 № 555;

- проведення суцільних санітарних рубок здійснювати відповідно до акту лісопатологічного і санітарного обстеження насаджень (додаток Г до Звіту з ОВД);

- здійснювати плановану діяльність виключно в межах фондів та відомостей, наведених у додатках до Звіту з ОВД, з урахуванням умов висновку з оцінки на довкілля;

- не змінювати фонд рубок головного користування під час реалізації планованої діяльності, окрім приведення у відповідність фонду рубок до умов цього висновку з оцінки впливу на довкілля;

- не перевищувати запроєктований щорічний обсяг рубок головного користування, задекларований у Звіті з ОВД;

- підготовчі роботи проводити тільки після отримання лісорубного квитка;
- здійснювати розчищення місць під лісові склади та їх упорядження в межах виділених лісових ділянок;
- застосовувати під час проведення робіт системи рубок з урахуванням категорії лісів, лісорослинних умов, біологічних особливостей деревних порід, типу лісу, складу і вікової структури деревостанів, наявності та стану підросту господарсько-цінних порід, ступеня стійкості ґрунтів проти ерозії, стрімкості схилів та інших особливостей;
- під час проведення рубок застосовувати технології, які дають змогу максимально зберігати дерева, що не підлягають вирубуванню, підріст, підлісок, трав'яний покрив та ґрунти;
- забезпечувати збереження життєздатного підросту і молодняку господарсько-цінних порід під час проведення рубок;
- забезпечувати збереження та не допускати пошкодження межових, кварталних, ділянкових стовпів, осушувальних мереж, меліоративних та інших споруд, розташованих на ділянках, відведених для користування;
- не проводити рубок головного користування на особливо захисних лісових ділянках у разі їх виділення;
- не здійснювати плановану діяльність на ділянках фонду рубок головного користування в межах захисних лісів з повнотою насаджень 0,5 і менше;
- у межах захисних лісів проводити поступові рубки головного користування на площі понад 1,0 га, де згідно чинного законодавства можна проводити поступові рубки головного користування;
- не здійснювати рубки на заболочених ділянках лісу типу B₅, C₅, D₅;
- здійснювати навантаження та вивезення деревини автомобілями з низьким тиском на ґрунт;
- здійснювати заготівлю та вивезення деревини тільки з використанням колісних та гужових засобів, повітряно-трелювальних установок;
- не проводити трелювання деревини по руслах річок і струмків (у тому числі тих, що пересихають);
- проводити очищення лісосік незалежно від виду рубки, порубкових решток способами та в строки, визначені чинним законодавством;
- забезпечити очищення русел водотоків від порубкових решток;
- не здійснювати спалювання порубкових решток на лісосіках рубок головного користування;
- спалювання порубкових решток здійснювати лише при їх утворенні на лісосіках суцільної санітарної рубки та ураженні дерев інфекційними захворюваннями, масового розповсюдження стовбурових шкідників;
- земляні вали і водовідводи на волоках розміщувати через 40 метрів;
- зберігати на ділянці щонайменше 5,0 м³ мертвої деревини різного діаметру та стадії розкладу на 1,0 га для забезпечення ксильобіонтної фауни природним укриттям;

- не здійснювати суцільні рубки на ділянках, де виявлено відмінне і рясне природне поновлення для запобігання пошкодженню природному поновленню;
- після закінчення лісозаготівель забезпечити приведення лісових ділянок у стан, придатний для використання за призначенням;
- відтворення лісів забезпечувати з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2007 № 303 «Про затвердження Правил відтворення лісу»;
- не здійснювати відтворення лісів інвазійними видами дерев;
- у разі здійснення усіх суцільних санітарних рубок на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля;
- у разі насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля;
- здійснювати плановану діяльність відповідно до законів України «Про охорону археологічної спадщини», «Про охорону культурної спадщини»;
- якщо під час проведення робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, виконавець робіт зобов'язаний зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це відповідний орган охорони культурної спадщини. Роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів;
- не перевищувати показників виробничого шуму та вібрації на межі житлової забудови, встановлених нормативно-правовими актами та санітарними нормами;
- забезпечити виконання заходів, передбачених Звітом з ОВД, спрямованих на зниження шуму та вібрації;
- управління відходами здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», документів дозвільного характеру та укладених договорів зі спеціалізованими організаціями у сфері управління відходами, у тому числі, з небезпечними;
- забезпечити здійснення класифікації відходів відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів з урахуванням Переліку властивостей, що роблять відходи небезпечними;
- до початку провадження планованої діяльності забезпечити укладення договорів із суб'єктами господарювання у сфері управління відходами;
- забезпечити здійснення діяльності підприємства таким чином, щоб запобігати утворенню відходів, зменшувати їх утворення, запобігати їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;
- вести облік відходів, що утворилися в результаті діяльності та подавати відповідну звітність;
- забезпечити влаштування місць тимчасового зберігання відходів відповідно до вимог чинного законодавства;

- забезпечити утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів, дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;
- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;
- забезпечити своєчасне вивезення відходів у відповідності до укладених із спеціалізованими організаціями договорів;
- забезпечити передачу небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які мають дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами на підставі укладених договорів;
- забезпечити встановлення мобільних (пересувних) санітарно-технічних приладів із герметичними ємностями для збору рідких відходів (біотуалетів) з розрахунку на чисельність осіб залучених до виконання робіт з планованої діяльності;
- забезпечити вивезення рідких відходів санітарно-технічних приладів у відповідності до укладених із спеціалізованими організаціями договорів;
- проводити заправку, мийку, техобслуговування, ремонт транспортних та вантажопідйомних механізмів (у тому числі регулярні профілактичні ремонти для запобігання втрат паливо-мастильних матеріалів (далі – ПММ) в спеціально обладнаних місцях за межами території планованої діяльності;
- не використовувати техніку із підтіканням ПММ та перевищенням у відпрацьованих газах нормативно встановлених СО і СН;
- дотримуватись інших природоохоронних заходів, передбачених відповідними технологічними регламентами та Звітом з ОВД;
- призначити відповідальних осіб у сфері дотримання вимог чинного законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- здійснювати провадження планованої діяльності за умови наявності та з дотриманням усіх документів, у т. ч. документів дозвільного характеру, які з огляду на законодавство регулюють зазначену діяльність;
- забезпечити здійснення оцінки впливу на довкілля у разі змін планованої діяльності, які підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме:

- припиняти будь-які роботи при виникненні нештатних ситуацій (аварія, несправність, несприятливі метеорологічні умови тощо) до приведення технологічного процесу в відповідність до регламентних умов;

- при виникненні аварійних, нештатних ситуацій характеристики кількісного та якісного впливу на компоненти довкілля, компенсаційні заходи визначаються в порядку до вимог діючих законодавчих норм та актів;

- забезпечити наявність чіткого регламенту, необхідної кількості засобів для локалізації та ліквідації, в повному обсязі, з метою мінімізації можливого негативного впливу на навколишнє природне середовище будь-якої аварійної ситуації;

- забезпечувати дотримання вимог Закону України «Про охорону праці» та Мінімальних вимог щодо безпеки і здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями, затверджених наказом Міністерства економіки України з нагляду за охороною праці від 27.11.2023 № 17953, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.12.2023 за № 2167/41223;

- дотримуватися вимог Порядку організації охорони і захисту лісів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2022 № 612;

- підтримувати у належному стані мережу лісогосподарських доріг протипожежного призначення;

- запобігати поширенню, виникненню хвороб рослин та тварин на території підприємства у порядку визначеному чинним законодавством.

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

- підстави для здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля відсутні.

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів:**

- здійснювати оплату компенсаційних збитків при аварійних ситуаціях;
- проводити роботи з відновлення ґрунтів;
- своєчасно, в повному обсязі сплачувати обов'язкові екологічні платежі.

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля, а саме:**

- здійснювати утримання території планованої діяльності в належному екологічному стані;

- забезпечувати збереження ключових біотопів і елементів біорізноманіття лісових екосистем при проведенні рубок;

- забезпечити проведення лісовідновлення на лісосіках рубок не пізніше ніж в наступні 2 роки після року рубки;

- проводити лісовідновлення переважно шляхом збереження підростку, сприяти природному поновленню з урахуванням місцевих лісорослинних умов;

- проводити штучне лісовідновлення на ділянках, де встановлена безуспішність природного лісовідновлення;
- під час проведення штучного лісовідновлення забезпечувати формування різнопорідних лісів у відповідності до типу лісорослинних умов;
- здійснювати організаційні, економічні, екологічні та інші заходи, спрямовані на раціональне використання та охорону земель, їх захист від шкідливого антропогенного впливу;
- забезпечувати охорону типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, рослинних угруповань;
- вести роботи способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для охорони, захисту, відтворення типових та унікальних природних комплексів і об'єктів, рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, сприяти формуванню екологічної мережі;
- забезпечити екологічну безпеку, раціональне використання природних ресурсів, додержання вимог чинного законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу^{}, а саме:**

- у процесі післяпроектного моніторингу необхідно виділяти репрезентативні виділи для площ головного користування, які визначаються річними планами лісогосподарських робіт чи річними лісосічними відомостями, у відповідності до фонду рубок;
- щорічно та протягом року після завершення рубок на оцінених ділянках здійснити дослідження стану ґрунтів та активізації ерозійних процесів від провадження планованої діяльності;
- щорічно здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на гідрологічний режим та якість поверхневих водних об'єктів, розташованих у межах території планованої діяльності;
- у виявлених місцезнаходженнях раритетних видів рекомендується проводити щоквартальний моніторинг за станом популяцій раритетних видів для уникнення негативного впливу на рідкісні види;
- щорічно здійснювати дослідження щодо виявлення видів мігруючої фауни, у тому числі птахів, а також місць масового розмноження тварин, у межах зони впливу об'єктів планованої діяльності;
- щорічно надавати до Міндовкілля квартално-видільний перелік ідентифікованих місць зростання, перебування видів тварин та рослин, занесених до Червоної книги України, на місці провадження планованої діяльності;

– щорічно проводити дослідження впливу на території Смарагдової мережі Sluch river valley in Zhytomyr region (UA0000335) та Teteriv river valley (UA0000320) із забезпеченням розробки заходів мінімізації такого впливу;

– забезпечити проведення роботи та безперешкодне надання інформації з метою проведення ідентифікації належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів згідно з вимогами «Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів», інформувати Міндовкілля щодо проведеної роботи щороку.

Результати післяпроектного моніторингу (звіти післяпроектного моніторингу разом з копіями протоколів лабораторних досліджень параметрів навколишнього середовища, що виконуються в рамках післяпроектного моніторингу чи інших матеріалів, що містять результати досліджень) подавати протягом наступного місяця за звітним до уповноваженого центрального органу, а також забезпечувати їх опублікування, з урахуванням вимог частини п'ятої статті 12 Закону України «Про Червону книгу України», на власному вебсайті (у разі наявності) або направляти до органів місцевого самоврядування відповідних адміністративно-територіальних одиниць, що можуть зазнати впливу планованої діяльності для публікації на їх вебсайтах. Моніторинг здійснюється щорічно протягом п'яти років з моменту початку провадження планованої діяльності.

Примітка: Якщо під час провадження господарської діяльності буде виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, а діяльність – припиненню.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування, а саме:**

– здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля для планованої діяльності не передбачається в разі виконання екологічних умов.

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

**Директор Департаменту
екологічної оцінки**

М.О. Шимкус

Заступник Міністра

О.С. Семенець

Підготовлено:

Грицак О.А.

Ведмідь А.І.

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.